LIFVETS HEMLIGHET

ROMAN AF CHRISTINA NILSSON.

Inledning.

Byn Leparp ligger gömd mellan skogar och mossar långt bort från världslifvet, och fast vår tids utveckling numera äfven satt sin prägel på detta lilla skymundan, var det ej så för en trettio år tillbaka; då hade ännu ej Brottning Mode funnit vägen dit.

I en liten gränd ett stycke från bygatan bodde Leparps skräddare och skomakare i hvar sin ände af ett gammalt rödmåladt träruckel, som trots sin synbara skröplighet ännu var beboeligt, ja, till och med hade brädgolf i båda stugorna och hvita jalusier för de gluggar, som hedrades med namnet fönster.

Både skräddaren och skomakaren voro gamla män med blanka hjässor, och hvad skomakaren beträffar, hade han lagt en hustru i graven och skaffat sig en ny, som var en lefvande vedergällning för det svåra regemente, han fört under den förstas tid. Denna tog nämligen sin Mats i kragen och lärde honom mores och fick honom spak och mjuk som en nypiskad hund.

Den första hustrun hade ej fodt honom barn, men denna skänkte honom en dotter, hvilken allt efter som hon växte upp, artade sig att få både sätt och utseende. Jag har en gång i en illustrerad tidning sett ett porträtt af Charlotte Corday, men det kunde lika gärna ha varit en bild af skomakarens Maria i Leparp, så slående likt henne var det, sådan hon såg ut i sin första ungdom.

För öfrigt har jag sett ett porträtt i svartkrita af henne själf, där hon var så vacker, att personer, som sägo det och ej kände henne, väl med fog kunde bedyra, att det porträttet ej föreställde en skomakarefrus "från Getapallen".

Skräddaren hade aldrig gift sig, men han hade ända en dotter, som han själf uppfostrade. Flickans mor var för längesedan gift och mor till en stor skara halfsyskon, så hon hvarken saknade eller tog notis om detta generande bevis på hennes ungdoms snedspräng.

Skräddarens dotter var en gnällös äfven hon, glad som en lärka och kvick som en ärla; hon hade tindrande ögon och ett hår lika kort och lockigt som håret på faderns pudel.

Denna flickans hufvudprydnad vållade fadern ständig förtret; aldrig ville det bli längre, än det var, och hur våldsamt han än tuktade det med allt möjliga beprofvade medel, flott och mjölk och dricka, var det en stund däretter lika knolligt, hälst som det aldrig blef så långt, att det kunde flätas.

Dessa två flickor växte nu upp tillsammans, och voro alltid godå vänner, tack vare skräddaredotterns eftergifna och sollga lynne; skomakarens Maria var mera stridig och ofördragsam. Och när de väl uvxit ur barnskorna, sökte männen vinna dem för äktenskap.

Bland dessa män var det särskildt ett par, som sökte de två flickornas sällskap och hade de största utsikterna. Den ene var en lefnadslustig själ, fattig som en kyrkrätta, men en rask arbetare och därtill en god sångare och dansör samt en vidt berömd slagskämpe. Något utseende hade han däremot inte, men väl ett hjärtevinnande sätt. Denne slog sig ut för Maria och vann hennes ja och tycke.

Något år därefter gifte de sig, voro först statare här och hvar på herrgårdarna, flyttade sen till storstaden, där både han och hon tralade för en ringa betalning, tills han tack vare sin förmåga att ta folk fick hjälp till att sätta upp ett litet hökeri.

Affären gick utmärkt, de arbetade alla, både han, hon och en hel skara uppväxande barn med nit och ifver och erhöllo sin mödas lön: efter några år kunde de inflytta i en stor, fin lokal i eget hus och räknade kunder i hela kvarteret.

Men framgången steg mannen åt hufvudet; pengar hade aldrig haft någon varaktig stad hos honom, och nu trodde han sig äga en guldgrufva, som aldrig kunde sina. Han sökte sig sällskap och fick det äfven, och ett sällskap med hvilket han sympatiserade genom natur och vana; ej det finaste och bästa, utan det sämsta slodder, som storstaden kan uppvisa.

Där ätelen är, dit församlas ock gamarna, och aldrig hade gamarna samlats mera envist kring ett as, än dessa mänskliga snyltgäster samlades kring Marias man och höstade de pengar, han frikostigt strödde kring sig.

Orsaken till detta vilda lif var också till en del deras mindre lyckliga äktenskap. Maria var, som här ovan nämnts, ganska stridig och ofördragsam, och hennes Fredrik var trots sitt goda leende en långsint och ytterligt omtälig herre, som just på grund af svagheten i karaktären ständigt vädrade despotism och underkufvande, mot hvilket han alltid i tid och otid kämpade. Om hon nu förstätt sin sak rätt, hade hon lätt mannen till synes behålla tömmarna och i stället styrt honom med smicker och goda ord, ty han var svag, men som det låg henne emot, mästrade hon honom och sökte med bittra tillvitelser återföra honom till plikt och ordentlighet.

Denna hennes metod var rakt motsatt den rätta, och för att visa henne, att han var herre i sitt hus och ej lät kustenera sig, åkte han raskt utföre och lämnade hastigt lifvet, henne och en undergräfd affär en natt efter ett långvarigt supgille.

Hennes väninna, skomakarens Matilda hade ock blifvit gift, men ej med den hon svor sin trohet, en vacker och god yngling, som reste till Amerika för att där bereda henne en sorgfri tillvaro, utan med en af stadens största affärsmän, som från att vara gesäll hos hennes far arbetat sig själf upp till den ställning, han nu innehade, ägare af en stor herrekipering-affär.

Det var en styf och stolt man med ett ganska fördelaktigt utseende, och när han nu kom hem som fin herre till den lilla födelseby och här ifrigt och enträget bearbetade henne att bli hans hustru, glömde väl ej Matilda helt och hållet sin Magnus, men kunde ej håller säga nej till ett så lockande och smickrande anbud.

Och så blef hon en fin stadsfru, men förlikte sig dock aldrig med de nya förhållandena, var rädd för sin stolte, befallande man, som hade stora anspråk på henne, kände sig alltid tvingad som en fågel i bur, och dog, i hemlighet plågad af ånger öfver sveket mot den älskade, några år därefter i lungsot, efter att ha skänkt sin man två bildskona döttrar.

Grosshandlaren gifte sig några år senare med en dam af god familj, som bättre anstod honom än den lilla enkla skräddaretösen "från Getapallen". Hon var en oklanderlig värdinna, öfver hvars uppträdande han ej ständigt behöfde oroa sig, och som hon ej själf erhöll barn, hade de två styfdotterna ej alls för svårt under hennes spira, ja, hon beslöjades slutligen af en god styfmors tillgifvenhet och ansvarskänsla och lärde sig hålla af dem på sitt sätt, som ju visserligen ej var den egna moderns värmande läga, men ändå bättre än ingenting.

FÖRSTA KAPITLET.

Fredrik Roos hade lagts i jorden, och änkan jamte några af barnen satto inne i familjens stora matrum, öfverläggande om framtiden och affärerna. En ensam stjärna lyste ur mörkret, och det var ernåendet af denna, som öfverläggningen gällde.

Det var som sagdt ett stort rum med brunmålad panel upp midt på väggarna, mörka ekmöbler, ett enda väldigt fönster, som vette utåt en mörk gård, där en massa på streck upphängd tvätt ursinnigt fladdrade och smällde för vinden.

Fönstret låg mot solsidan, och solens lifgitvande flöde inströmmade den dagen i rikligt mått, lade vårglans öfver det annars dystra rummet och bredde guld öfver halfva det med en brun korkmatta öfverklädda golfvet.

Midt i detta flöde värmde sig tatt intill fönstret den äldsta af döttrarna, en lång flicka, som ärft sin fars oskönna utseende och ljusa hår, som hos henne bröt i rödt, och nu i solglansen gnistrade och blänkte som öfverströdt med guldstoft. Samtalet rörde sig utesluitande kring henne, men det tycktes hon ej märka, djupt försjunken som hon var i en boks läsning.

Hennes mor låg slappt tillbakalutad i en stor korgstol med händerna sammanlagda i skötet. Och som hon satt där bitter och förgrämd midt i solskenet, kom det riktigt till synes, hur litet som fanns kvar af hennes forna utseende. Slit och tolt barnsångar hade förstört hennes kropps skönhet, bekymmer, snotgångar och ett misslyckadt äktenskap hennes ansiktes.

Midt emot henne satt hennes nästäldsta och gifta dotter, som i grund och botten var ganska nöjd med tillvaron, godt som hon hade det i förening med en bryggare, och en dotter på sexton år satt vid bordet och ritade med fingret på duken. Hon hade, så ung hon var, en mogen kvinnas kropp med fyllig barm och breda höfter och ett kraftigt romarinneansikte, med stor, buktad näsa, djärfva, mörka ögon under svarta ögonbryn och en röd mun, som dock hällre slöts i allvar än öppnades i skratt. När jag så nämner ett par halfvuxna pojkar, som lågo och sparkades på en skinnklädd soffa, är hela sällskapet beskrifvet. Ett par äldre bröder voro ute i affärer, och en syster passade för tillfället affären. De allra yngsta hjälpte en hop kamrater att föra oljed på gården.

Stjärnan, som lyste ur den hotande ruinens mörker, var denna. En släkting till fru Roos, som i Amerika kapat åt sig en stor förmögenhet på jobberi, var hemkommen och hade under sitt besök hos släkten föräälskat sig i kusinens äldsta dotter och var nu ej ovillig att sätta sina pängar i affären och sålunda hjälpa den på redda fötter igen mot det enda villkor, att Dagmar blef hans hustru.

Hvarför hans tycke föll på den långa, fula flickan och ej på någon af hennes yngre och vackrare systrar är ej godt att säga. Själf var han en liten puttefnask, som ej räckte henne längre än till bröstet, med ett par små benstickor under e nsmalaxlad kropp och ett ganska välformadt hufvud.

Som människa var han gnidig, slug och försiktig, men hade därjämte en viss storhetsmani och ville så vidt det gälde hans blifvande hem ej ha det sämre än andra. Sitt eget utseende brydde han sig dock föga om, lade alla sina fina kläder, och de voro många på kistbottnen, och gick klädd i en dräkt, som tid, sol, luft och illa behandling gjort mindre presentabel.

Det var denne man familjen ville pracka på Dagmar. Jag säger pracka, ty själf slog hon från sig med båda händer och kämpade energiskt för sin fribet. Just nu satt hon dock helt fängad af bokens tjusning, och som hon fått den förmågan att kunna läsa en bok, undgick ordströmmen, som brusade genom rummet, fullkomligt hennes uppmärksamhet.

"Erika", yttrade modern till den sextonåriga vid bordet, "gå ut i köket och säg till Anna, att hon gör i ordning en eltvakopp. Jag tänker vi ha John här i detsamma. Han lofvade att titta in ett slag."

Anna var jungfrun, och allt sedan fru Roos inflyttade i egna huset, hade hon bestätt sig lyxen att ha en piga. Dottern reste sig med ett säfligt behag, som äfven det verkade brädmoget och tog vägen till köket, medan modern fortsatte samtalet med den äldsta.

"Ja, en får väl säga upp Anna", fortsatte hon, och munnens bittra, förgrämda uttryck präglade äfven orden. "Det går både lön och föda till henne, och om Dagmar ej vill ge med sig, får en väl bast råd till att vara piga själf."

Den gifta dottern gaf systern en ovillig blick.

"Ja, jag förstår henne då inte", sade hon högt. "Det är det första anbud hon har och ej ett dåligt sådant, så hon borde säga ja med utstrackta händer. Hon kan få det samre än bli fru och regera i hela öfre väningen."

Hon gaf taket en blick.

"Ja, visst kan hon det", suckade modern, "men när hon nu inte ville ta reson. Annars voro vi så bra hjälpta på alla sätt; jag fick min andel i affären, så jag kunde lefva anständigt och försörja de minsta, och han med sin förmåga arbetade upp den till en af stadens största skulle ni få se."

"Men är han så tät, som det berättas?"

"Ja, det kan du vara lugn för; hans tusenlappar räknas ej bara med en nolla efter eftan."

"Bevars, och den kan Dagmar säga nej till!" hon lade tonvikt på namnet. "Men inte har han arbetat sig till en sådan massa pengar?"

Modern gjorde en sväng med hand och hufvud och drog ned mungjörna i ett litet försmadligt leende.

"Äh visst inte, den lille spinkige stackaren har väl aldrig arbetat. Han har handlat med jord och hus och kreatur, jobbat helt enkelt. Jaja, han har nog kommit ärligt åt dem, det har ingen fara. Vi behöfva inte frukta för, att han är någon bedragare. Ville bara Dagmar ta reson?"

Det flyktiga leendet dog åter i det förgrämda uttrycket.

"Det är åtminstone väl, att far gick undan som han gick, annars hade väl jag och de yngsta kommit på fattighuset."

Dottern granskade nyfiket hennes ansikte.

"Hur har mor med sitt utseende kunnat gifta sig med far, en sådan grobian som han var och så full tillika. Inte har väl mor nånsin kunnat vara kär i honom?".

Modern rodnade svagt, men ej i vrede öfver den vanvördiga frågan, utan fast mer af något, som likhade blygsel inför dottern.

"Jo, jag har en gång haft honom mycket kär", bekände hon dock ärligt, "men den kärleken var stendod, innan han lämnade mig, och det må ej förundra någon. Du ska' veta, att far ej alltid var så mothjudande som nu på senare år. Många flickor sägo godt åt honom; han hade ju något i sitt sätt, som drog folk, och som han kunde dansa och sjunga! Och dans och sång var den tiden mitt lif!"

Hon satt och vred på sina två breda, tunga guldringar, som hon fått, se'n välståndet kommit till dem.

"Ja, ja, far kunde ta folk, när han ville, annars hade vi ej kommit dit vi kom, vi, som började med två tomma händer. Och hela hans släkt har det där rara, vinnande sättet, fast de visst inte äro så söta och menlösa, som de se ut. Farmor var egentligen en riktig elaka, fast hon såg ut som en ängel."

Hon teg litet och försjonk i dystra tankar. Så började hon åter prata.

"Ja Gud, hvad jag gått igenom mycket, se'n jag blef gift och mest elände! Ett par, tre fattiga år varade ljuset, se'n har det varit bekymmer, så till synes fint som jag än haft det. Och jag kunde verkligen mått som blomma i ägg, om jag gått mina skor rätt. Själfva inspektoren på Leparpsgården ville haft mig, och han är nu disponent med en 25,000 om året."

Dottern slog händerna sammanan.

"Käraste vänner!" utbrast hon. "Hvad mor måtte ångrat sig."

"Åhja, många gånger, när far var svär och lifvet som mörkast, men så länge han någorlunda höll sig i styr, och det gick framåt för oss, ville jag ej utbyta min tillvaro mot en annan."

Hon slutade upp att vrida på ringarna, och sjönk nu åter slappt till baka i stolen med blicken stelt riktad framåt.

"Om nu bara Dagmar ville säga ja till John, vore det inte så mörkt för oss, men herre Gud, hvad ska' en annars ta sig till. Börja på nytt är inte godt, när krediten är slut, och en inte har något att bjuda för sig."

"Äh, hon får väl ta reson", sade den andra, gaf blusen ett ryck och drog skärpet ned i dess rätta plats. "Hvad har väl också hon för utsikter; ta plats på kontor har hon inte nog kunskaper till, och som butiksbiträde passar hon ej håller; därtill är hon för tyst och otillgänglig. Tjäna är ej vidare trefligt, och hon är för gammal att bli lärarinna. Förresten hade hon ej håller medel till en seminariekurs. Alltså kan hon vara glad till, om hon får bli fru Linders."

Nu ringde tamburklockan, och hon fick brådt att gå ut och öppna, medan mor själf tog vägen åt köket för att se efter, hur det blef med eltvakaffet, och de två pojkarne följde henne för att genom köksdörren smita ut på gården. De sympatiserade i grund och botten med syster Dagmar, kunde ej tåla den tillämnade svägern och sågo djupt ned på hans lilla tarfliga person.

Endast Dagmar satt kvar, ännu fördjupad i sin läsning, och först då hennes efterhängsne friare stod framför henne, blickade hon upp, slog boken sammanan, reste sig och räckte honom oberord handen.

Och som de så stodo tätt bredvid hvarandra, varsnades riktigt den skärande kontrasten dem emellan: han syntes ännu mindre och obetydligare, hon längre och stätligare. Ja, när nu solen gaf håret en mera brinnande glans än annars, och en fin rodnad efter den spännande läsnigen låg öfver kinderna, och därtill lades ett par stora, gråblåa ogon under gyllene ögonhår, så blef det ganska förståeligt att ett sådant utseende kunde fånga, när det upptacktes.

Jag säger upptäcktes, emedan denna Dagmar var just en af de flickor, som älskn att själfmant dra sig in i lifvets skymundan och blott så att säga genom en tillfällighet beaktas af det manliga släktet. Men ha de lyckats vinna en mans kärlek, få de behålla den till lifvets slut.

Nu kom frun i huset in från köket, följd af Erika, som bar kaffebrickan. Man satte sig under lifligt samspråk kring det stora bordet, vid hvilket äfven Dagmar tog plats, men hon dracksitt kaffe under tystnad. Detta väckte dock ej uppmärksamhet, ty hon var af naturen ganska tystlåten, fast äfven hon kunde fördrifva tiden med älskvärdt prat, när hon var i ett sällskap, som behagade henne.

"Ja, du John", högt modern tappert in, så snart kaffet var drucket, "hur vill du nu göra det? Vill du hjälpa oss till rätta; här är säkerhet för pengarna, och jag är viss om att affären under din ledning blir ännu mer gifvande än under den tid, Roos som bäst skötte sig. Och då var ej förtjänsten så oäfven."

Kusinen besvarade med kylig obeveklighet hennes vädjande blick.

"Ja, du vet villkoret, Maria", sade han lugnt. "Vill Dagmar som jag, slår jag till, i annat fall reser jag åter till Amerika, och då lönar det sig ej att sätta pengar i något företag här hemma. Det trolliga blir då, att jag aldrig kommer hit igen."

Modern blickade nu på dottern med ögon fulla af ångest, hon ej formådde dölja.

"Dagmar lilla", sade hon mjukt och bedjande, so mnär en lockas med ett egensinnigt barn. "Du hör, hvad John säger. Inte vill du se din mor och dina små syskon komma på fattighuset!"

Den unga flickan skot undan koppen med ett trött uttryck och reste sig.

"Om ett par dagar ska' ni få besked", svarade hon. "Till dess får ni lugna er och låta mig vara i fred."

Så lämnade hon rummet, gick genom tamburen ut i porträngen, vandrade vidare till våningen midt emot, fortsatte uppför trapporna till en af vindskuporna, som hon delat med Louise, men nu efter dennas giftermål ensam disponerade.

Här blef hon stående vid fönstret, som vette utåt gården, och hvarifrån hon kunde blicka ner i flera små trädgårdar, som med sin grönska upplifvade omginingens svarta nakenhet. I ett gårdsfönster bo om ett par af de små tapporna sågo hon en skräddare sitta på ett bord och sy. Så hade hon sett denne man år och år ut under hela den tid, hon bebodt vindskupan, sitta med ryggen i båge och knäna högt uppdragna, medan nålen i snabb fart flög ut och in genom tyget.

Hvad hade nu det lifvet för värde, bortnött i ett andefattigt arbete, som aldrig skulle gifva honom mer än ett nödtorftigt bröd. Ett sådant fåfänglig trål, som dock skulle vara, tills lifvet slutat!

Hon sjönk ned på en stol och stodde hufvudet i händerna, under det blicken svärmodigt hvilade på de små gröna oaserna därnere. Ta plats som tjänarinna och trala för det dagliga brödet afskräckte henne ej, men därmed vore ej modern och småsyskonen hjälpta. Hur mycket hon än sparade, skulle ej lönen bli något nämnvärdt medel för familjens existens.

Och börja ett nytt litet företag på det gamlas ruiner bar henne emot. Hon var, som föräldrar och syskon alltid anmärkte, ej vidare lämplig som affärsmänniska, kunde ej prata och slå sig ut för folk eller krusa för alla prutna madamer.

Och hvad var det nu man begarde af henne? Att hon skulle ge sig själf som offer åt en man, för hvilken hon ej blott saknade kärlek, utan som var henne rent af motbjudande, blott för att hennes närmaste skulle kunna få sitt dagliga bröd. Hon skulle ge sitt lif för deras lif, sin kropp för deras kroppars bestånd.

Hennes gråblå ögon beslöjades af ett ännu djupare svärmod, och hufvudet bojdes djupare ned i händerna. Ja, var nu hennes lif så mycket värdt, att det lönade sig att hålla på det. Hvad kunde väl hon förvanta sig af framtiden, hon, som snart hunnit de trettio åren och redan räknades för gammal. Var inte detta en lifsuppgift, som räcktes henne, hon, som annars skulle räknas till de öfverflödiga, var inte detta också lifvet att kunna ge tillfredsställelse och trygghet åt så många. Och kanske få en son själf, en planta att vårda och pyssla om, få den att växa upp i skönhet genom att ympa i hans sinne det bästa och ädlaste som gafs.

Och hon behöfde ej ens basera detta sitt nya lif på en lögn; hon kunde rent och ärligt säga från, att hon ej gaf sitt ja af kärlek, utan af begär att hjälpa den utslitna modern och de oförsörjda syskonen. Hon reste sig, stödde båda händerna mot bordet, böjde sig närmare fönstret och stirrade ned på grönskan. Ingen hänförelsens våg genomvärmde henne, ingen hoppets stråle. Trots det förledande självresonemanget kände hon sig nu som alltid lika fattig, stängde fortfarande tviflet på egen förmåga att nå lyckan himlen för henne. Men hon visste redan med sig själf, att hon skulle låta dem få sin vilja fram, skulle ge sig själf för att framlocka glädje i sin mors skona, dystra ogon.

Hennes blick följde skräddarens snabba hand, där den utan att trottas lade styng på det svarta tyget. Värre än hans tillvaro kunde då hennes ej bli: så gränslöst kropps- och själsdödande, ett sådant evigt bägande för ett nödtorftigt bröd.

ANDRA KAPITLET.

Dagmar hade sagt ja till John Linders. Det var efter de två begärda fristdagarna, när de båda sutto inne i formaket, som vette mot gatan. Hon satt i en gammaldags, högryggad länstol vid fönstret, tätt bakom gardinens fint genombrutna draperi, och solen, som klart bestrålade fönsterna till huset midt öfver gatan, kastade från dessa en blek reflex in i rummet och över hennes ansikte och gulroda hår.

Han hade tagit plats i ett soffhorn tätt intill henne, och när hon gifvit sitt bifall till deras äktenskap, sträckte han ut armen och sökte dra hennes hufvud till sig. Men hon slog den hårtigt undan.

"Nej, låt bli det där, John!" utbrast hon. "Inga smekningar. Du får ta mig sådan jag är, och tjäsk och smek tal jag ej. Och det måste sägas, jag har ju ej något tycke för dig; det jag gör, sker endast och allenast för mors och småsyskonens skull."

Hon drog ett djupt andetag och fortsatte vidare: "Tänk dig för den skull väl för, John, innan det ej gifves någon återvändo. Begär du något mer mer af mig än ett nyktert kamratlif, låter vi det vara som det är. Jag kan ej föreställa mig och hyckla värme, när jag är som en istapp."

Han hade lätit armen slappt nedhänga öfver söffgafveln, under det ansiktets blossande glöd försvann i en djup blekhet.

"Jaja, Dagmar, jag är en karl, som kan vänta. Hvad som ej finnes i dag kan komma i morgon."

Hon lade sig bakåt i stolen, tryckte hufvudet hårdt mot ryggstödet och blickade genom gardinen dystert ut på gatan. Hade hon hoppats undslippa genom sin hänsynslosa förklaring. Fanns det ingen annan räddning undan tillvarons nöd än detta vidriga köp, detta skändliga schackrande med det heligaste. Stodo de inte redan ute på ett skälfvande moras, i hvilket de slutligen skulle sjunka ända till botten?

Och hon vände mot honom ett par tiendtligt blixtrande ögon, under det hon trotsigt yttrade: "Kunde du ej mig förutan hjälpt mor med de fattiga par tusen. Har du, som äger så oändligt mycket af den varan, ditt guld så kärt, att du tvunget behöfde ett människolif som tack för hjälpen?"

Han blinkade ej ens för de stälhvassa orden, satt orörlig med sin slappt öfver soffan hängande hand och den andra lika slappt öfver knäna.

"Ja, Dagmar, jag håller mina pengar kära, ger ej ut dem, förr än jag säkert vet, att de komma till mig igen med ränta. När jag har tvåtusen, vill jag vinna fyra; och har jag vunnit fyratusen, trär jag, innan de blifvit åtta. Men jag håller dig ända kärare än pengarna, Dagmar; och för att få dig, hjälper jag din mor med några af dem."

"Ja, halst du vet, att äfven den summan skall ge dig vinst", infoll hon bittert. "Jag ber dig John, gör dig ej bättre än du är. Jag säljer mig, det är sant, för de mina, men du går med lugn in på det skändliga köpet utan att kunna framvisa ett enda förskonande drag af ditt handlingssätt. Du är lik den onde, som för sin hjälp alltid begar det dyrbaraste i ersättning: människan själf."

Hon reste sig för att lämna honom, men han reste sig äfven och följde henne.

"Du gifter dig i alla fall med mig, Dagmar?" sporde han.

Hon gick före honom med högburet hufvud genom en kort smal korridor in i matrummet, och han följde henne tätt i hälarna, liten och oansenlig.

"Ja, annars blefve väl ej min mor hulpen", svarade hon.

"Nej, det blef hon inte. Och när, Dagmar?".

Hon hade stannat midt i rummet och såg ned på honom med en ringaktning hon ej formådde dölja. Borta i korgstolen satt modern, och Erika, som nyss inkommit utifrån, stod och drog af sig kappan borta vid buffén.

"Äh jag antar, att det måste bli inom den närmaste framtiden, förr är väl ingen hjälp att förvänta", svarade Dagmar. "Men ett undanber jag mig bestämdt, och det är något brollop. Vi gå rätt och slätt i all tysthet en dag till prästen och bli vigda, sen lysningen är öfver."

Modern hade rest sig och kom bort till henne med gladjelysande ögon.

"Ack, Dagmar, jag ska tacka dig, så länge jag lefver", utbrast hon.

Dottern gaf henne en lång, dyster blick.

"Ingenting att tacka för, mor", afbröt hon tvärt. "Nu går jag ut i butiken och byter med Ida, så kan hon äta med. Jag vill ingen middag ha."

Och så lämnade hon rummet utan en blick på fastmannen. Denne hade satt sig i den högryggade, skinnklädda soffan, till synes helt lugn. Och svärmodern stod glad och fryntlig framför honom; nu då hennes egna bekymmer blefvo skingrade, syntes henne allt det andra lätt att öfverkomma.

(Forts.)

Farm och hem.

OCKSÅ ETT FÖRSVARSPROGRAM

Då du i vår ifrigt anstränger dig med att göra rent hus, låt då icke det goda verket stanna vid troskeln utan utsträck din rengöringskampanj till alla husets ägor. Glöm icke att rengöra äfven ladugården och dess grannlag.

Detta är den rätta tiden till ett försvarsprogram emot flugorna. Den rätta tiden att kvästa dem, är innan de kläcka ut. Flugorna fortplanta sig mera i hästgödsel än någonstans annars icke tränräknande själfva af skrädeshinken. Försummelse uti att göra rent i maj, det får man sota för i augusti. Det blir icke nog sedan med fönsterskärmar och obehag. Flugan sprider hvar sommar döden bland tusenden.

Flugan går aldrig långt, hvarför en kampanj emot flugorna är helt ett lokalproblem.

RUM I AMERIKA.

Att Amerika ännu icke står i någon omedelbar fara för öfverbefolkning, det kan man veta, då man ännu har på förlag 188,889,166 acres uppmätt land och sedan 506,512,123 acres oppmätta; som ännu stå öppna för bebyggare. Det beräknas, att den amerikanska kontinenten med en areal på i det närmaste 15 millioner kvadratmil skulle utan svårighet kunna hinna hattannan gång så många människor, som nu finnas på jordklotet. Hela jordens landareal är mer än 50 millioned kvadratmil. Om man räknar folkens mängd till två miljarder människor; blir detta 40 personer till hvarje kvadratmil. I Belgien finnas 650 personer till hvarje kvadratmil. Räknar man, att två tredjedelar af jordens landområde är berg och is och öken, så återstår ännu 30,000,000 kvadratmil. Detta område enligt Belgiens mätt skulle kunna rymma tio gånger så många människor, som nu finnas i världen.

VID TRÄDPLANTERING.

1. Välj den trädsort, som trifves i ert grannskap. Säkrast är att hålla sig till någon sort, som redan frodas i eder omedelbara omgifning.

2. Ett träd på 10 till 12 fot anses vara den bästa storleken för plantering. Det bör vara utan arr från solskada och utan insektsskada. Stammen bör vara rak och själfva spetsgrenen lång.

3. Vid uppgräfningen må man akta sig för att skada rötterna och försöka få med så många rotbitar som möjligt. Träd från drifstationer ha omplanterats åtskilliga gånger, ha vidlyftigare rotväxt och äro därför de bästa.

4. Låt icke träden ligga en minut med obetäckta rötter efter det de kommit från plantskolorna, utan öfvertäck rötterna med en grof, våt säck, eller ännu bättre, öfvertäck dem med fuktig jord.

5. Trasiga, ojämnt afbrutna rötter böra skäras med hvass knif. Grenar böra afklippas tätt intill stammen till en 7 fots höjd. De andra grenarna böra lätt tuktas, afskärningen sträx ofvanom knoppen. Men spetsgrenen skall icke på något sätt aftskäras.

GLADJENS MAKT.

En glad människa har en skapande kraft, som en pessimist icke säger. På en glad människa notes inte lifsmaskinerlet ut så fort som på den, hvilkens dåliga lynne fräter sonder de små kuggarna, så att hela maskinerlet råkar i olag.

En läkare säger: För hälsans bibehållande och sjukdomars öfvervinnande är glädjen en mycket viktig faktor. Dess kraft ligger ej, såsom hos medikamenter, i ett konstladt stimulerande som följes af reaktion och förslappning, utan glädtigheten har ett verkligt lifgifvande inflytande till hela kroppssystemet. Ögonen bli lifliga, hyn frisk, gången elastisk, blodet cirkulerar friare, syret tränger in i väfnaderna, hälsan främjas och sjukdomen bannlyses.

En glad människa har framgång i lifvet; alla tycka om att ha att göra med glada, vänliga människor.

Världen är full af sorg och bedröfvelse, olycka och sjukdom. Det behöfs människor som utstrålа glädje; det behöfs människor som uppmuntra andra i stället för att göra dem modfälldа.

Alla dragas till ett gladt ansikte och stötas bort af ett vresigt och dystert. Pengar och ägodelar tyckas ringa mot ett soligt lynne, och det utöfvar större makt än skönhet och intelligens.

DEN UNGE HASTEN.

Den unge hästen, liksom gossen, måste läras goda seder, om han skall bli till nytta i framtiden. En hästkarl mr Charles McIntyre, sade en gång på tal om unghästens tämjning, att en grimma, som de ej kunde slita sonder, måste brukas, då man först brukade behandla dem, ty det är svårt att sedan vänja dem af med ovanan att slita, om de en gång lyckats därmed. Den rätta tiden att vänja fölet vid grimma är då det är endast några dagar gammalt. En god och stark grimma bör brukas, så att fölet ej slitet och får en ovana som följer det hela lifvet. Sönderslitning af grimma och betsel blir snart dyrbar. En häst, som sliter sonder grimman, kan aldrig lämnas bunden vid vagnen, och då den ej är bunden vid vagnen, vet man aldrig hvar man finner djuret.

Det ändra unghästen aldrig bör få veta, är att det finnes lass så tunga, att han ej kan dra dem. En istadig häst gores sådan och är ej född med det felet. Öfverlastning i början skall nästan säkert göra hästen istadig. Denna ovana, liksom sönderslitning af grimman, är svår att bota. Hvarenda en som har en istadig häst, vet hvilka olägenheter det medför. Man kan ej vara för forsiktig att ej lässa för tungt. Lassa i början ej på mera än att den häst, som spänts samman med unghästen, kan dra lasset själf och bör han vara en pålitlig dragare. En häst bör alltid tämjas att gå tvibett innan han kores enbett. Då han inkorts väl att gå i par, är det sällan någon svårighet att indriva den att gå enbett. Alla unghästar böra tämjas till att draga enbett, ty det påfordras nu i marknaden.

Det är absolut nödvändigt att unghästen förstår hvad som väntas af honom. Då den fått det klart för sig uppfyller den vanligen fordringarna. Då unghästen grundligt blifvit tamd och vand vid grimman, pålägges selen, hvarpå den, innan den spännes för vagn kores omkring fyra till sex gånger om dagen under två eller tre dagar tillsammans med en god, klok, snabbtgtad häst, en som kan gå åstad kvickt och så fort om så behöfves.

Andamålet. A.: — Vi tänkte komma och hälsa på er i afton.

B.: — Mycket välkomna; men gör mig en tjänst, bäste bror. Re din fru att hon icke tar på sig sin nya vårkostym, jag skulle icke vilja, att min hustru finge se den just nu.

A.: — Jå, men kära du, den är just anledningen till att vi tänkt komma.

ELM SHEET METAL WORKS
Tel. St. John 623. 20 Levis Street, Elmwood, Winnipeg.
A. JOHNSTON, General manager.
Allting i plåtslageri och allmänt bleckslageriarbete.
Plåt till automobiler och värmeledningar en specialitet.
Värmeledningsarbete.
Tillfredsställelse garanteras.
Den enda skandinaviska verkstaden i Winnipeg.

60 Man önskas
att lära barberareyrket. Endast två månaders läretid. Fria verktyg, och lön betalas under läretiden. Platser erhållas genast då kursen fullbordats med $15 till $20 lön i veckan. Vi ha hundratals platser där ni kan öppna egen affär.
Ser efter unga på barberare. Skrif efter fri katalog eller, ännu bättre, besök oss.
Om ni önskar blifva skicklig bör ni lära å
INTERNATIONAL BARBER COLLEGE
Alexander Ave., Winnipeg
i dörr väster om Main St.

ÄR NI SJUK?
När allt ser hopplöst ut, sänd en dollar till prof. Sutton, 229 Pacific Ave., Winnipeg, Man.
Mag-, Njur- och Lungsjukdomar, Reumatism, Gas i magen, Lamhet, m. m. Allt botar Prof. Sutton.
Äkta blodrenande mediciner, en dollar pr flaska, portofritt. Hundratals af belåtna patienter.
Prof. Sutton.
229 Pacific ave., Winnipeg, Man.

Occidental Hotel.
D. & N. RIPSTEIN & CO
Förstklassiga rum och finaste matservering.
Hör af Main St. & Logan Ave.
TELEFON 1688

Abingdon Hotel
7—9—11 Abingdon Square, New York, N. Y.
Ledande hotell för skandinaviska resanden med alla modärna förbättringar för andra och tredje klassens passagerare.
Rekommenderadt af de främsta ångbåtslinjerna.
Passagerare mötas på järnvägsstationen vid deras ankomst till New York.